



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

### PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KALĖJIMŲ DEPARTAMENTĄ PRIE TEISINGUMO MINISTERIJOS

2020 m. spalio 27 d. Nr. 4D-2020/1-938  
Vilnius

#### SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2020-07-14 gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau vadinama ir – Kalėjimų departamentas arba KD) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai atsakymo nepateikimo į Pareiškėjo skundą.
2. Skunde nurodoma: nesutikdamas su Šiaulių tardymo izoliatoriaus direktoriaus pateiktu 2020-05-28 atsakymu, Pareiškėjas 2020-06-08 pateikė skundą KD, tačiau atsakymo nesulaukė.
3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

#### TYRIMAS IR IŠVADOS

##### *Tyrimui reikšmingos aplinkybės*

4. Seimo kontrolierius 2020 liepos 14 d. raštu Nr. 4D-2020/1-938/3D-1961 kreipėsi į KD, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.  
2020 m. rugpjūčio 3 d. Seimo kontrolierius gavo 2020 m. liepos 31 d. KD atsakymą Nr. 1S-1892.  
Pateiktame atsakyme ir papildomuose dokumentuose nurodoma:
  - 4.1. „Kalėjimų departamente buvo gautas 2020-06-08 Pareiškėjo skundas (reg. Nr. 2475), kuriame skundžiami Šiaulių tardymo izoliatoriaus administracijos veiksmai ir sprendimai.“
  - 4.2. „Kalėjimų departamentas 2020-07-20 raštu Nr. 2S-2559 atsakė į X 2020-06-08 skundą.“

##### *Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos*

5. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau vadinamas ir – BVK) 183 straipsnis. *Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas* – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. [...].“

### *Lietuvos Respublikos teismų praktika*

6. Vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama ir – LVAT) yra pažymėjęs,

6.1. „[...] kad termino administracinei paslaugai atlikti nesilaikymas nėra suderinami su įstatymų viršenybės, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo bei gero administravimo principais (šiuo aspektu žr. 2013 m. gruodžio 11 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A<sub>525-2648/2013</sub>)“.

6.2. „[...] procedūriniai terminai sprendimo priėmimui yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg ilgai užtęsimas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją (žr. 2013 m. spalio 8 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A<sub>602-1189/2013</sub>).“

### *Tyrimo išvados*

7. Skunde Pareiškėjas nurodė, kad, nesutikdamas su Šiaulių tardymo izoliatoriaus pateiktu jam 2020-05-28 atsakymu, 2020-06-08 kreipėsi į KD administraciją su skundu, tačiau iki kreipimosi į Seimo kontrolierių dienos (Seimo kontrolierių įstaigoje Skundas gautas 2020-07-14) atsakymo nesulaukė.

8. Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą bei teismų praktiką, KD, kaip viešojo administravimo subjektas, nagrinėdamas pareiškėjų skundus privalo laikytis įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo principų, kas reiškia, kad KD atsakymai į skundus ir prašymus turi būti parengti pagal jų turinį ir per teisės aktuose numatytus terminus.

Termino administracinei paslaugai atlikti nesilaikymas nėra suderinami su įstatymų viršenybės, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo bei gero administravimo principais

BVK 183 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjo skundas Kalėjimų departamente gautas 2019-06-08. Tačiau atsakymą į jį KD pateikė tik 020-07-20, t. y., tik po to, kai Seimo kontrolierius kreipėsi į KD dėl informacijos gavimo. Tai reiškia, kad Kalėjimų departamentas atsakymo Pareiškėjui nepateikė per teisės aktuose nustatytą terminą, skundo nagrinėjimas užtruko ilgiau nei BVK nustatytas 20 darbo dienų terminas.

9. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes bei į galiojantį teisinį reglamentavimą (šios pažymos 5 punktas), konstatuotina, jog Kalėjimų departamento atsakymas buvo pateiktas nesilaikant BVK 183 straipsnio 2 dalyje nustatyto 20 darbo dienų termino,

KD pareigūnai atsakymą į Pareiškėjo skundą pateikė ne per teisės aktuose nustatytą terminą, todėl Skundas yra **pagrįstas**.

## **SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS**

10. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X Skundą dėl Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nepateikiant atsakymo per teisės aktuose nustatytą terminą, **pripažinti pagrįstu.**

### **SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA**

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Kalėjimų departamento direktoriui rekomenduoja imtis priemonių, kad ateityje nagrinėjant skundus būtų laikomasi BVK numatytų skundo nagrinėjimo terminų.

12. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas